ADAMANT s.r.o., Gelnická 2455/39B, 040 11 KOŠICE – mestská časť PEREŠ
IČO : 43 987 087, mobil.00421918678644, e-mail.: krizanekovam@gmail.com

Združenie domových samospráv
Rovniankova 14
P.O.BOX 218
851 02 Bratislava

Košice, dňa 29.06.2023

Vec:
Stanovisko navrhovateľa k vyjadreniam ZDS k zámeru „Radové garáže“ pre obyvateľov mesta Rožňava

V zmysle vyjadrenia v procese EIA k zámeru „Radové garáže“ z 12.6.2023 adresovaného na OÚ Rožňava Odbor starostlivosti o životné prostredie Vám zasielame nasledovné stanovisko, v ktorom odpovedáme na vaše jednotlivé pripomienky tak, ako je to uvedené v prílohe č. 1.

S pozdravom

Adamant s.r.o.
Gelnická 2455/39B
040 11 KOŠICE-mestská časť PEREŠ
IČO: 43 987 087
IČ DPH: SK2022537352

Mgr. Monika Križáneková
konateľka spoločnosti

Na vedomie: OÚ Rožňava, OSŽP, Ernesta Rótha 531/30, 048 01 Rožňava

Príl. č. 1

Vyhodnotenie pripomienok Združenia domových samospráv pre zámer navrhovanej činnosti

„Radové garáže"

Por. č.	Pripomienka	Vyhodnotenie
1	Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!" (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa **lokalita Revúca nachádza v 5. stupni ohrozenia horúčavami, 5. stupni ohrozenia suchom a 8. stupni ohrozenia povodňami.** Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. **Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta.** ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.	Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaná činnosť „Radové garáže" sa nachádza v lokalite Rožňava a nie v lokalite Revúca. Podľa uvedenej analýzy MŽP SR, sa Rožňava nachádza v 7 stupni ohrozenia horúčavami, v 3 stupni ohrozenia suchom a 7 stupni ohrozenia extrémnymi zrážkami. V rámci zámeru navrhovanej činnosti boli vyhodnocované vplyvy navrhovanej činnosti pre realizáciu na jednotlivé zložky životného prostredia a súčasne sú navrhované príslušné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Predložený zámer je spracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a obsahuje všetky náležitosti prílohy č. 9. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie uvedené v rámci predkladaného zámeru EIA bude navrhovateľ v plnej miere rešpektovať. Súčasne k zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy je vhodný výber a aplikácia adaptačných opatrení, ktoré v súvislosti s predmetnou stavbou predstavujú a súčasne sú uvedené aj v rámci navrhovanej činnosti: - nahradenie časti asfaltových plôch zatrávňovacími tvárnicami pre zmiernenie prípadnej extrémnej prívalovej zrážkovej činnosti (v súlade s požiadavkou VVS, a.s., závod Rožňava – rieši projekt stavby), - vybudovanie retenčnej nádrže pre záchyt extrémnej prívalovej zrážkovej činnosti (v súlade s požiadavkou VVS, a.s., závod Rožňava – rieši projekt stavby), - zámer navrhovanej činnosti nepredstavuje zásah do existujúcej zelene ale práve naopak počíta s doplnením vzrastlých drevín tak, aby na 4 garáže pripadal 1 strom, pričom pri výbere sa zohľadnia požiadavky pôdne, klimatické, expozičné a pri výbere sa zohľadnia

		predovšetkým rastlinné druhy typické pre túto oblasť. Vyššie uvedené bude rozpracované aj v projekte pre stavebné povolenie stavby prípadne v ďalších stupňoch povoľovacích procesov.
2	Osobitne žiadame **vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru** (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné **spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie** (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné **spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.**	Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaná činnosť nekladie požiadavky na zriadenie vodovodu, do garáži nebude zavedený prívod vody. Pri prevádzkovaní garáží nebudú vznikať splaškové vody, ktoré by bolo potrebné napojiť na verejnú kanalizáciu. Vody z povrchového odtoku vzhľadom na vysoko nepriepustné podložie (íly s koeficientom filtrácie 1.10^{-7} až 1.10^{-9} $m.s^{-1}$ a vodonosný horizont v hĺbke okolo 20 m pod terénom) budú cez retenčnú nádrž odvádzané do verejnej kanalizácie, s čím vyjadrila súhlas aj VVS, a.s., Košice, závod Rožňava. Navrhovaná činnosť nevyžaduje dobudovanie dopravnej siete, nakoľko existujúci stav v dynamickej doprave na sídlisku Juh využíva miestnu komunikáciu vedenú po jednosmernej Edelényskej ulici. Práve navrhovaná činnosť si kladie za cieľ v oblasti statickej dopravy vytvoriť nové parkovacie miesta v danej zóne, čím sa zlepší prejazdnosť na Edelényskej ulici a spolu s pripravovanou parkovacou politikou mesta Rožňava zvýši prejazdnosť na tejto ulici, čo povedie k bezpečnosti cestnej premávky, k bezpečnosti obyvateľov a prejazdnosti zložiek záchranného systému.
3	Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice o vodách č. 2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č. 269/2010 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.	Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaná činnosť vzhľadom na geologické a hydrogeologické pomery – teda vysoko nepriepustné podložie (íly s koeficientom filtrácie 1.10^{-7} až 1.10^{-9} $m.s^{-1}$ a vodonosný horizont v hĺbke okolo 20 m pod terénom) negatívne neovplyvní kvantitatívne a kvalitatívne parametre podzemnej vody. Vody z povrchového odtoku (zo striech a prístupovej komunikácie – neznečistené vody, budú cez retenčnú nádrž odvádzané do verejnej kanalizácie, s čím vyjadrila súhlas aj VVS, a.s., Košice, závod Rožňava a ktorá zabezpečuje napĺňanie kvalitatívnych podmienok vo vzťahu k dotknutému útvaru povrchovej vody.
4	Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z. z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným	Požiadavka sa berie na vedomie. Navrhovaný investičný zámer a s ním súvisiace aktivity v štádiu prevádzky, z hľadiska klimatických pomerov a hygieny ovzdušia

	posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č. 549/2007 Z. z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt. Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.	neovplyvnia súčasné pomery dotknutého územia nad úroveň, ktorá zodpovedá súčasnému stavu, teda nulovému variantu. Zdrojmi znečisťovania počas výstavby budú predovšetkým dopravné a stavebné mechanizmy (mobilné zdroje znečisťovania) a prašné materiály (plošné zdroje znečisťovania). Tento vplyv je dočasný a časovo obmedzený na obdobie výstavby. Priamo v riešenej lokalite dôjde z navrhovanej stavby k miernemu zvýšeniu znečistenia ovzdušia iba prevádzkou motorových vozidiel. O to menšie znečistenie však bude priamo v lokalite zástavby bytových domov, nakoľko určitá časť parkujúcich vozidiel sa presunie do garáží. Jedná sa o znečisťujúce látky, u ktorých nepríde k prekročeniu limitných hodnôt a teda ani k negatívnemu-zhoršeniu súčasného stavu kvality ovzdušia v okolí posudzovaného zdroja. Navrhovaná činnosť nepatrí medzi výrobné činnosti produkujúce znečisťujúce látky, ktoré by vykazovali zdravotné riziká na obyvateľstvo. V rámci navrhovanej činnosti nebudú inštalované žiadne priemyselné zdroje a technologické celky alebo energetické zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré by produkovali znečisťujúce látky ovzdušia. Navrhovateľ túto požiadavku zváži a v prípade potreby vyhodnotí v príslušnom ďalšom stupni projektovej dokumentácie, pričom všetky zákonné požiadavky pre dosahovanie dobrého stavu ovzdušia budú dodržané.
5	Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z.	Požiadavka sa berie na vedomie. V rámci zámeru navrhovanej činnosti sú vyhodnotené vplyvy a to žiarenie a iné fyzikálne polia. V plánovanej výstavbe nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického, rádioaktívneho alebo iného žiarenia.
6	**Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry** (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne)**; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe** (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf)**:** • Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)	Požiadavka sa berie na vedomie. Pre navrhovanú činnosť sú už navrhnuté opatrenia, ktoré prispejú k vytváraniu a udržiavaniu územného systému ekologickej stability a sú zapracované v rámci predkladaného zámeru. Zámer navrhovanej činnosti nepredstavuje zásah do existujúcej zelene ale práve naopak počíta s doplnením vzrastlých drevín tak, aby na 4 garáže pripadal 1 strom, pričom pri výbere sa zohľadnia požiadavky pôdne, klimatické,

	• Rašeliniská https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/ • Dažďové záhrady • Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe. • Biosolárne strechy Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá. • Zelené fasády Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území. • Retenčné a zelené parkoviská Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením. • Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia. • Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek. • Pre predmetný projekt je vhodná kombinácia zelených striech a fasád ako aj dažďové záhrady formou rigolov v zelených pásoch priľahlých k sídlisku a obvodová líniové zeleň vzrastlými stromami po obvode zámeru	expozičné a pri výbere sa zohľadnia predovšetkým rastlinné druhy typické pre túto oblasť. V danom prípade sú súčasťou projektu stavby líniové a pásové prvky zelenej infraštruktúry. Bariérová výsadba stromov ohraničí plochy navrhovanej činnosti a oddelí ich po celom obvode tak, aby vytvárala prirodzené zvukové a vizuálne bariéry. Účelom doplnkovej zelene je zabraňovať nadmernému prehrievaniu okolia. Na stavbe budú použité stavebné materiály zabezpečujúce energetickú hospodárnosť budov. Projekt bude dosahovať potrebnú úroveň energetickej triedy. Navrhovateľ ďalšie opatrenia zváži a v prípade vhodných podmienok pred realizáciou konkrétne opatrenia zapracuje v príslušnom stupni projektovej dokumentácie.
7	Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a	Pripomienka sa akceptuje. Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia sú vyhodnotené v zrozumiteľnej forme v rámci predkladaného zámeru navrhovanej činnosti, resp. tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť. Požiadavky, resp. merateľné ukazovatele pre navrhovanú činnosť vyplývajú aj z príslušných legislatívnych predpisov. Vzhľadom na umiestnenie

	prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.	navrhovanej činnosti táto počas prevádzky nebude mať významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia.
8	Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.	Požiadavka sa berie na vedomie. V zisťovacom konaní boli vykonané písomné konzultácie k zverejnenému zámeru navrhovanej činnosti, ako aj k doplňujúcim informáciám predložených navrhovateľom, ako podkladu k rozhodnutiu.